

2015

IZVJEŠTAJ SA FINANSIJSKIH TRŽIŠTA

Period od 16.3.-31.3.2015

Kratak pregled dešavanja sa finasijskih tržišta praćen dešavanjima na tržištu valuta, metala i tržišta kapitala sa osnovni kamatnim stopama vodećih svjetskih zemalja

- EVROPSKO TRŽIŠTE
- AMERIČKO TRŽIŠTE
- AZIJSKO TRŽIŠTE
- ZLATO
- NAFTA
- BERZANSKI INDEKSI
- EKONOMSKI KALENDAR
- PREGLED KAMATNIH STOPA

FILIP DURSUN
TANJA KNEŽEVIĆ
IGOR ROGIĆ
NOVA BANKA AD

3/4/2015

1.1. Evropsko tržište

- *Stastak Evrogrupe i Grčke*
- *Oporavak EUR-a*
- *Riksbank - smanjena referena kamatna stopa*
- *Velika Britanija pred deflacijom*

Nakon što je početkom marta evro dostigao najnižu vrijednost u odnosu na dolar u posljednjih 12 godina, u drugoj polovini mjeseca evro je polako počeo da se oporavlja. Dobri podaci koji dolaze iz Evrozone pomogli su evru da počne polako da vraća povjerenje investitora. Februarska inflacija ostvarila je rast na 0,7% što je premašilo očekivanja. Indeks proizvodnje u EZ takođe je premašio očekivanja i ostvario rast od 51,9 poena prošlog mjeseca dok je PMI koji objedinjuje proizvodni i uslužni sektor najbolji u posljednjih 6 godina (54,10 poen). Evropska Centralna Banka nastaviće i dalje da vodi labavu monetarnu politiku dok god je to neophodno, izjavio je Mario Draghi. U prvoj sedmici otkupa državnih

obveznica, ECB je otkupila obveznice u vrijednosti 1 milijardu evra te je sredstva ubacila na posrnulo tržište Evrozone. ECB tek počinje sa programom otupa državnih obveznica ali rezultati će biti vidljivi tek u narednom periodu. Evropska Centralna Banka je i dalje ostala pri stavu da državne obveznice Grčke neće biti obuhvaćene programom QE. Grčka još uvijek nije riješila pitanje oko povrata duga od 240 milijarde evra koji dospjeva na naplatu 09.aprila ove godine. Odmah nakon uskršnjih praznika očekuje se nastavak pregovora između Trojke (Evropske Komisije, Međunarodnog Monetarnog Fonda i Evropske Centralne Banke) i Grčke na kome bi se trebalo pronaći rješenje za povrat kredita i obezbjeđenje novih tranši koje bi pomogle u prevazilaženju krize likvidnosti. Ukoliko se ne postigne dogovor, Grčka neće biti u stanju ispuniti svoje obaveze te će zemlja doći u situaciju bankrota.

Švedska Centralna Banka (Riksbank) iznenadila je tržište i smanjila referentnu kamatnu stopu na -0,25% sa prethodnih -0,10% te trostruko povećala obim QE programa. Precijenjena švedska kruna i niska inflacija uzrok su reakcije Riksbank. Mnogi investitori su mišljenja da je Riksbank zakasnila sa reakcijom te će navedene mjere imati slabije efekte na vrijednost SEK-a a samim tim i na nivo potrošačkih cijena. S druge strane, Norveška Centralna Banka je ostavila nepromjenjenu kamatnu stopu(1,25%). Niska cijena nafte je i dalje velika prijetnja za stabilnost norveške privrede.

Inflacija u Velikoj Britaniji spustila se na 0% na godišnjem nivou. Razlog pada potrošačkih cijena je u padu cijena energenata kao i u pojeftinjenju uvozne robe usljed rasta vrijednosti britanske funte. Pada cijena ima za posledicu smanjenu potražnju potrošača jer se očekuje da će se cijene nastaviti padati. Ukoliko se ovakav trend kretanja cijena nastavi, moglo bi se očekivati da će Britanija ući u zonu deflacije. Iako je inflacija daleko od ciljanih 2%, BoE je ostavila nepromjenjenu kamatnu stopu i isti mjesečni iznos otkupa obveznica. Iako zemlji prijete ulazak u zonu deflacije, privredna aktivnost i dalje ima snažan rast te je bruto društveni proizvod u posljednjem kvartalu 2014.godine zabilježio rast od 3%.

1.2 Američko tržište

- *Snažan dolar prijetnja stabilnosti privrede SAD-a*
- *Pad američkog BDP-a*
- *Povećanje kamatne stope u US moguć prije ljeta*
- *Kanadska privreda na putu oporavka*

Tokom čitanja zapisnika sa sastanka FED-a, američki dolar oslabio je skoro cca 4% u odnosu na evro što predstavlja najveći pad u toku jednog dana u posljednjih 6 godina. Tržište je postalo svjesno uticaja jakog dolara na američku privredu. Skuplji izvozni proizvodni, niske cijene uvoznih proizvoda te niska cijena nafte ostavljaju trag na bruto društveni proizvod. Bruto društveni proizvod ostvario je rast od samo 2,2% u februaru što je slabije za 0,2% od očekivanja, takođe loši podaci dolaze i kod narudžbi trajnih dobara gdje su narudžbe pale za čak 1,4%. Uprkos lošijim pokazateljima, stopa inflacije je ostvarila rast od 0% što je za 0,1% bolje od očekivanja. Guverner FED-a, Janet Yellen, smanjila je prognozne privrednog rasta i rasta inflacije. Prema njoj, ciljana

inflacija od 2% dostiće se tek 2017. godine. Zaoštavanje monetarne politike trebalo bi da počne već ove godine ali je FED i dalje rezervisan oko datuma povećanja kamatnih stopa. Investitori su najviše odreagovali na informaciju da je FED iz zapisnika izbacio riječ "oprezn" kada je u pitanju povećanje kamatnih stopa što je podstaklo špekulacije da bi do povećanja kamatnih stopa moglo doći i prije ljeta. Guverner Yellen je izjavila da je najava povećanja kamatnih stopa moguća na svakom narednom sastanku. Takođe, na sastanku je naglašeno da će osnovne smjernice FED-u za povećanje kamatnih stopa i dalje biti nivo potrošačkih cijena i podaci sa tržišta rada.

Guverner Centralne Banke Kanade, Poloz, izjavio je da je BoC i dalje jako oprezna oko dešavanja na tržištu usljed pada cijene energenata. Nakon smanjenja kamatne stope u januaru, kanadska privreda je pokazala lagane znake oporavka, međutim, BoC je i dalje u stanju pripravnosti za dodatne reakcije u slučaju novih nestabilnosti.

1.3. Azijsko tržište

- *BoJ bez promjene monetarne politike*
- *Raste vjerovatnoća smanjenja kamatne stope od strane RBA na narednom sastanku*
- *Novi talas stimulacija u Kini vrlo vjerovatan*

Banka Japana je zadržala, prema očekivanjima, isti kurs monetarne politike. Kamatna stopa blizu nule i godišnji iznos ubrizgavanja novca u privredu od 80.000 milijardi JPY su ostavljeni preglasavanjem članova BoJ u omjeru 8:1. Izvještaj je ostao gotovo identičan, kao i na prethodnom sastanku, naglašavajući umjeren trend oporavka ekonomije. Osnovni problem većem napretku i dalje predstavlja stopa inflacije, posebno u uslovima pada cijena energenata. Ciljana stopa inflacije ostaje na 2% u periodu od dvije godine, ali kao što je navedeno, postoji opasnost da globalno prezasićenje naftom nastavi da obara opšti nivo cijena, kao i da počne da jenjava efekat podizanja poreza na promet iz aprila

prethodne godine.

Australijski dolar je završio kvartal kao jedna od najslabijih valuta na tržištu. Špekulacije da će RBA da smanji kamatnu stopu na narednom sastanku sve su češće i analitičari daju ovakvom potezu čak 80% šanse. Pad tražnje za ovom valutom se pripisuje najviše padu cijena plemenitih metala, prvenstveno bakra i reakcije centralne banke bi trebalo da budu usmjerene ka stimulaciji sektora osjetljivih na promjene cijena ovih roba, kako bi se postiglo postepeno balansiranje ekonomije.

Usporavanje rasta kineske privrede ozbiljno uzima zamah u skoro svim segmentima ekonomije. Godišnja stopa rasta prethodne godine iznosila je 7.4% i bila je najniža od 1990. godine. Sudeći prema prvom kvartalu, Kina će se mučiti da dostigne i ciljanih 7% za ovu godinu, osim ukoliko niz mjera koje sprovodi PBOC u vidu smanjenja kamata, obavezne rezerve bankama i poreskih olakšica, ne počnu da daju efekat. Posebno je kritičan proizvodni sektor u kojem su usljed pada međunarodne, ali i domaće tražnje, firme prinuđene da otpuštaju radnike u najvećem broju od prethodnog ljeta.

2. KRETANJE VALUTNIH PAROVA U PERIODU OD 01.03.-01.04.2015

EUR/USD

EUR/GBP

EUR/CHF

GBP/USD

USD/JPY

AUD/USD

2.1. Kretanje cijene zlata

Nešto slabija serija podataka iz SAD i neodlučnost FEDa oko datuma pooštavanja monetarne politike naštetili su vrijednosti USD, ali su značajno podigli tražnju za zlatom. Vrijednost zlata je krajem mjeseca bila potpomognuta i vojnom kampanjom Egipta i Saudijske Arabije protiv pobunjenika u Jemenu, kao i još uvijek prisutnim pitanjem izlaska Grčke iz EU. Investitori su u vremenima geopolitičke nestabilnosti skloni ulaganju u sigurnije investicije, prvenstveno zlato.

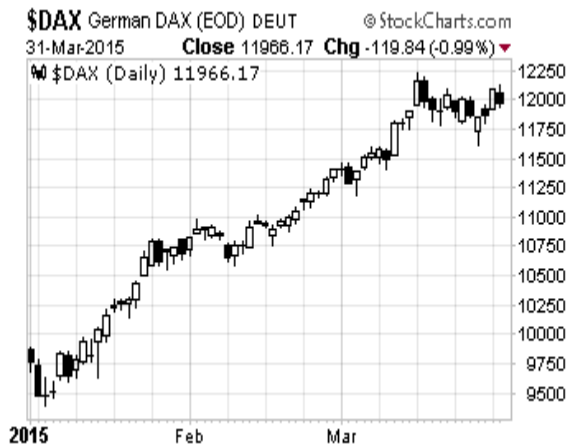
2.1. Kretanje cijene nafte

OPEC grupa će vjerovatno na sastanku početkom juna zadržati postojeći nivo proizvodnje, kako bi ostali konkurentni na tržištu. U međuvremenu su zalihe nafte u SAD dostigle najviši nivo u poslednjih 80 godina, potvrđujući činjenicu da je tržište prezasićeno ovim energentom. Dodatni pritisak na naftu je ostvaren povećanim izvozom Iraka, koji je februarske isporuke morao da odgodi za mart., dok je Saudijska Arabija počela sa rekordnom proizvodnjom od oko 10 miliona barela dnevno. Pregovori između međunarodnih predstavnika i Irana u vezi nuklearnog programa su uzeli maha i nije isključena situacija ukidanja dijela sankcija ovoj zemlji, što bi značajno uticalo na povećanje ponude crnog zlata na tržištu i cjenovnog rata između zemlja izvoznica. Na drugoj strani, kratkotrajnu podršku vrijednost nafte je dobila u vidu vojne intervencije Saudijske Arabije u Jemenu, koji iako nije veliki proizvođač, drži jedan od najbitnijih kanala za transport nafte.

2.3. Kretanje pojedinih berzanskih indeksa

DAX

S&P500

Nikkei 225

DJIA

3. NAJAVA VAŽNIJIH EKONOMSKIH DEŠAVANJA

Datum	Vrijeme	Valuta	Ekonomski kalendar od 01.04. do 17.04.2015	Očekivanja	Prethodno
01.04.2015	03:00	CNY	NBS Manufacturing PMI (Mar)	49.7	49.9
	10:00	EUR	Markit Manufacturing PMI (Mar)	51.9	51.0
	14:15	USD	ADP Employment Change (Mar)	225K	212K
	16:00	USD	ISM Manufacturing PMI (Mar)	52.5	52.9
02.04.2015	15:30	EUR	ECB Monetary Policy Meeting Accounts		
03.04.2015	14:30	USD	Nonfarm Payrolls (Mar)	244K	295K
	14:30	USD	Unemployment Rate (Mar)	5.5%	5.5%
06.04.2015	16:00	USD	ISM Non-Manufacturing PMI (Mar)		56.9
07.04.2015	06:30	AUD	RBA Interest Rate Decision		2.25%
	06:30	AUD	RBA Rate Statement		
08.04.2015		JPY	BoJ Press Conference		
	20:00	USD	FOMC Minutes		
09.04.2015	13:00	GBP	BoE Interest Rate Decision (Apr 9)		0.5%
10.04.2015	03:30	CNY	Consumer Price Index (YoY) (Mar)		1.4%
	14:30	CAD	Unemployment Rate (Mar)		6.8%
15.04.2015	13:45	EUR	ECB Interest Rate Decision		0.05%
	14:30	EUR	ECB Monetary policy statement and press conference		
	16:00	CAD	BoC Interest Rate Decision		0.75%
	18:15	CAD	BoC Press Conference		
16.04.2015	04:00	CNY	Gross Domestic Product (YoY) (Q1)		7.3%
17.04.2015	14:30	CAD	Consumer Price Index (YoY) (Mar)		1%
	15:30	USD	Consumer Price Index (YoY) (Mar)		

4. PREGLED VAŽEĆIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH SVJETSKIH ZEMALJA

Pregled referentnih stopa	Referentna kamatna stopa	Posljednja promjena	Datum promjene	Naredni sastanak
Evropska centralna banka	0,05%	-0,10%	04.09.2014	15.04.2015
Federalne rezerve SAD	0-0,25%	-0,75%	16.12.2008	29.04.2015
Banka Engleske	0,50%	-0,50%	05.03.2009	09.04.2015
Banka Kanade	0,75%	0,25%	21.01.2015	15.04.2015
Švajcarska nacionalna banka	-0,75%	-0,25%	01.15.2015	18.06.2015
Banka Japana	0,10%	-0,20%	19.12.2008	30.04.2015
Banka za novčane rezerve Australije	2,25%	-0,25%	03.02.2015	07.04.2015